

GAZETA POLSKA W. BRAZYLII

Nr. 71.

Kurytba, dnia 4 Września 1915

Rok XXIII

Bojownicy Niepodległej Polski.

Naczelnik Narodu Józef Piłsudski

Wacław Sieroszewski

Gustaw Daniłowski

W pięćdziesiątą rocznicę stracenia na stokach cytadeli warszawskiej członków ostatniego Rządu Narodowego wyruszył pierwszy oddział strzelców polskich z Krakowa do Królestwa, by w imię sprawy narodowej wszcząć bój śmiertelny z caratem. Józef Piłsudski zapoczątkowując samorządnym śmiałym krokiem powstanie polskie przypomniał Europie nieprzedawnione prawa narodu naszego do samodzielności, wskrzesił dawne świetne tradycje oręża polskiego, a rządy państw centralnych zmusił do uznania samodzielnnej organizacji wojska polskiego, które wystąpiło na widownię europejskiej walki narodów jako samoistna jednostka wojenna, wsparta moralnie o solidarne i nieugięte dążenia całego dwudziestomilionowego narodu.

Orędownikiem niemal jedynym polskiej myśli niepodległej, polskiej walki zbrojnej był Józef Piłsudski. On to wytworzył w rewolucyjnych, lecz zbyt kosmopolitycznych, organizacjach Królestwa odłam narodowo-powstańczy, t. zw. niepodległościowców którzy już na kilka lat przed wybuchem wojny szeryf poczeli w społeczeństwie ideę powstania o niezawisłość Polski. Po kilkuletniej działalności konspiracyjnej w Królestwie udaje się Piłsudski do Krakowa i tu hasłem jego trudów było utworzenie zawiązku Wojska Polskiego — kadrów armii polskiej — która by się mogła w odpowiedniej chwili przeciwstawić skutecznie zbrojnym siłom caratu. Do urzeczywistnienia tej myśli wziął się Piłsudski z całym zapałem, talentem i właściwą sobie energią a owoce pracy jego znalazły niebawem wyraz w zorganizowanym tajnie w Galicyi zachodniej «Związku walki czynnej».

zwanym tajnie w Galicyi zachodniej «Związku walki czynnej».

Pierwsi zwolennicy i krzewiciele tego ruchu byli tak nieliczni, że występując przed nieoswojonem z zasadą walki orężnej społeczeństwem, natrafiali niejednokrotnie na apatyę, ironię a nawet opór i przeciwdziałanie. Jednakże myśl zdrowa, myśl jedynie zbawcza, myśl która obsiała bohaterскими mogiłami ziemię polską i nie pozwoliła narodowi zgnieć w niewoli, myśl która miała niebawem przypomnieć światu strumieniami krwi polskiej że Polska żyje i chce być wolną — myśl ta lotem błyskawicy przebiegła ziemię naszą i porwała za sobą umysły duchem młode, szlachetne i żądne czynu.

«Związek walki czynnej» potężniał i rosł w mgnieniu oka; niemal dzień każdy przysparzał mu nowych, sprawie narodowej całą duszą oddanych bojowników. Wreszcie za ciasne były mu dotychczasowe ramy organizacji tajnej i w sobie zamkniętej. Przeistoczył się wkrótce w t. zw. «Związek Strzelecki», który przez władze austriackie tolerowany, począł obejmować coraz szersze kręgi, budzić coraz żywsze zainteresowanie i swą sieć organizacyjną coraz potężniej rozszerzać. Z chwilą wybuchu wojny ujęła organizacja ta ster walki orężnej narodu polskiego z caratem, walki w imię ideału niepodległej Polski.

I oto, w chwili przełomowej, w chwili wybuchu austriacko rosyjskiej wojny, gdy krótkowidzący, zaściankowi politycy nasi jęli się dysputować, naradzać i kłócić, mąż czynu polskiego Józef Piłsudski rozstrzygnął sprawę faktem dokonany, ja-

dnem cięciem polskiego powstańczego miecza:

Szóstego i siódmego sierpnia przekroczył na czele swej brygady granicę Królestwa i szybkim marszem dotarł dnia 12 sierpnia do Kielc.

Tegosamego dnia odbyła się znacznie-sza polsko-rosyjska bitwa, w której waleczni bojownicy nasi otrzymali pierwszy chrzest armatni.

Więść o pierwszych sukcesach oręża polskiego w Królestwie, wywarła w Krakowie potężne imponujące wrażenie. Od lat wielu zapanowała w społeczeństwie naszym po raz pierwszy harmonijna jedność.

Przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych podali sobie ręce do zgody i utworzyli dnia 16 sierpnia 1914 r. «Naczelny Komitet Narodowy», będący odłąd najwyższą i jedyną w narodzie, kierowniczą władzą powstańczą, prawdziwym Rządem Narodowym.

Naczelny Komitet Narodowy rozpoczął natychmiast gromadzenie składki na cele legionowe, jakoteż werbowanie nowych zastępów ochotników polskich, spieszących tłumnie, zarówno z Galicyi jakoteż i z Królestwa, pod sztandar niepodległościowy Piłsudskiego.

Wyprawa kielecka pułku Legionów, przeprowadzona z niezwykłą brawurą, była pierwszym większym wkroczeniem wojsk zaczepnych w granice imperyum rosyjskiego.

Zakończyła się ona odwrótem wzdłuż

Nidy i Wisły, w związku z ruchami austriacko-niemieckiej ofensywy. W październiku widzimy znów pułk I w walkach krwawych lecz zwycięskich pod Dęblinem, pospołu z armią austriacką, gdzie komendant Piłsudski osobistą nieustraszoną odwagą i pogardą śmierci przyświecał przykładem całemu pułkowi.

W uznaniu niepospolitych zasług wojennych Legionu polskiego oraz umiejętnego i dzielnego dowództwa, przyznał arcyksiążę Fryderyk naczelnikowi Piłsudskiemu rangę brygadiera.

Równocześnie z bohaterскими zapasami I pułku w Królestwie, dwa inne pułki legionowe walczyły chlubiście z przeważającą siłą wroga na Węgrzech, w Karpatach wschodnich, oraz na Przykarpaciu między Kołomyją, Nadwórnią, Sokołową i Zieloną. W wielkiej bitwie pod Dunajcem, która położyła kres ofensywie rosyjskiej w Galicyi i zapoczątkowała szereg katastrofalnych klęsk armii najezdźczych — wziął udział pułk Piłsudskiego, szerząc postrach w szeregach nieprzyjacielskich.

W dalszym ciągu wojny poczynił Naczelny Komitet Narodowy gorliwe zabiegi by II-gi i III-ci pułk zostały z Węgier wycofane i przeznaczone do walk wyłącznie na ziemiach polskich. Starania te zostały pomyślnym skutkiem uwieńczone. Wszystkie 3 pułki Legionów przeniesiono na ziemię Królestwa Polskiego i skupiono pod jedną naczelną polską komendą. Od tej pory walczą one po dzień dzisiejszy nad Wisłą, gdzie brały udział we wszystkich ostatnich bitwach zdobywczych i zapewne było im dane wejść tryumfalnie

PRECZ Z ŁUPIEŻEM!

PRECZ Z CHOROBIAMI WŁOSÓW!

MYDŁO PŁYNNE HYGIENICZNE wyrobu APTEKI POLSKIEJ w Kurytybie zapobiega wypadaniu włosów, niszczy łupież i wzmacnia cebulki włosowe. Jako środek antyseptyczny i silnie desynfekujący daje również wspaniałe rezultaty w większości chorób skórnych, zapobiegając tworzeniu się wyprysków i czerwoności na twarzy.

Apteka Polska Aquidabana 64

Cena dużego flakonu 2\$200.

Kurytyba.

Dr. Med. JANINA NOWICKA
(lekarzka)
Fakultetu Paryskiego.

Specjalność:

choroby kobiece i dziecięce.

Akuszerya.

Przyjmuje od 1. do 3. po południu.

Dr. GABRYEL NOWICKI
(lekarz)
Fakultetu Paryskiego.

Specjalność: choroby dróg moczowych, skóry i włosów. Choroby weneryczne. Choroby żołądkowe.

Przyjmuje od 3 do 5. po południu.

Rua EBANO PEREIRA Nr. 12

«Atlantica»

Telefon 395 Kurytyba Caixa post. 163

Atlantica Pilzen	cała fiaska	6\$500
Atlantica Monachium, ciemne	"	6\$500
Paranaense, jasne	"	4\$000
Coritibana, jasne	"	5\$000
Iguassu, ciemne	"	4\$000
Culmbach leczniczy	pół fiaski	6\$000
Bisz, napój bez alkoholu	"	3\$000
Gazosa, cytrynowa, ananasowa, malinowa i wiśniowa	"	2\$000
Woda sodowa, w wysokim gatunku	"	2\$000
Ginger-Ale, w wysokim gatunku	"	3\$000
Gingibre	cała fiaska	2\$500

Ceny za tuzin bez flaszek.

DOSTAWIA SIĘ DO DOMÓW.

Zamówienia przyjmuje się każdego dnia do godz. 8 wieczorem.

Skoro chcecie zabezpieczyć przyszłość swoją i swej rodziny zapiszcie się do «Mutualidade Vitalicia»

Blisze informacje u agenta:

Silvia Zanatta

Avenida Dr. Jayme Reis N-o 146
Kurytyba.

Hotel „Europeo”.

Podaję do wiadomości Rodaków przejeżdżających przez portowe miasto Santos, że w Hotelu „Europeo” znajdują dobre i względnie tanie życie i ucziwą polską obsługę.

Hotel ten znajduje się w pobliżu stacji kolejowej i portu. Mówią tam po polsku i rusku.

Adres: rua São Bento, nr. 11 — Santos
Franciszek Sierpiński.

ZEGARMISTRZ

REINALDO TAMPLIN

ul. Riachuelo 43. — Curytyba

Wykonuje wszystkie zamówienia w zakresie zegarmistrzostwa wchodzące. Przyjmuje również wszelkie najdelikatniejsze roboty z zakresu mechaniki. — Posiada na składzie obfity wybór okularów, cwieków, szkieł i innych optycznych przyborów. Poleruje, szlifuje i umieszcza szkieł i drogocenne kamienie. Poleca swój zakład względem Szanownej Publiczności.

WARSTAT STOLARSKI
meblowy i budowlany

Jan Ulandowski

ul. Augusto Stelfeld 55.

W zakresie prac wchodzi roboty drzwi, okien, schodów, jakoteż meble od pojedynczych do najwspanialszych, po wszelkich cenach. — Przyjmuje się obstarunki także i z poza Kurytyby.

Okulista

Dr. Juliusz Szymański

Docent Uniwersytetu w Chicago (Amer. Półn.)

przyjmuje chorych na *oczy, uszy, nos i gardło* w Kurytybie od 2-iej do 4-iej po poł. w biurze na Praça Tiradentes Nr. 11

Mieszkanie: Praça Osorio Nr. 1.

Lecznica w Araukaryi pod nazwą

„Sanatorio Araucaria”

Chorzy z prowincji mogą wprost zatrzymać się w Araukaryi.

BACZNOŚĆ

ROLNICY!

Skoro chcecie osiągnąć obfite plony, musicie wprowadzić do gleby te materiały poka mowe, które jej rośliny odebrały. To uskutecznią się najłatwiej przez zastosowanie naszego **sztucznego nawozu**, który okazał się wszędzie jako wyborny i przysporzył niezrównane wyniki. Nasze sztuczne nawozy, a przede wszystkim

GOTOWE MIESZANINY

pod żyto, owies, jęczmień, pszenicę, mliżę, wa-

rzywa, drzewa owocowe, wino, kwiaty i t. d. złożone są ze składników, które naukowo zbadane, odpowiadają w zupełności praktycznemu zastosowaniu i tutejszym potrzebom gleby.

Prosimy nie wziąć zamiast naszych chemicznych nawozów lichych naśladownictw, które odrzucić należy i zwraca się uwagę na naszą markę ochronną, która na każdym worku uwidoczniła jest znakiem (Pik - As).

Fernando Hackradt & Cia. — Curytyba.

Kantor i skład: Avenida Vicente Machado 21 23

Skrzynka pocztowa 15. — Adres telegraf.: »Hackratos«

Posiadamy na składzie znakomicie udające się żyto letnie na zasiew.

Baczność!!

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność miasta Kurytyby jakoteż okolicy, że otworzyłem w domu własnym **rua Ignacio Lustosa nr. 41 SKŁAD** t. zw.

„Seccos e Molhados”

Więc kto chce się zaopatrzyć w wszelkiego rodzaju trunki i konserwy tak krajowe jak i zagraniczne, wyborowe artykuły spożywcze, napicie się piwa z lodu, niech nie omieszka odwiedzić mój sklep. Ceny bardzo przystępne! Kupuję wszelkie produkty rolne.

Józef Brzeziński.